
**PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA MÈTODES I TÈCNIQUES
D'INVESTIGACIÓ SOCIAL**

Codi Assignatura: 16041212

Àrea de coneixement o Unitat Docent: Sociologia

Ensenyament: Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses

Centre: Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Caràcter Assignatura:	Obligatòria	X Optativa		
	Anual	X Quadrimestral	1Q	X 2Q

Nombre de Crèdits: 4,5

Curs:	X Primer	X Segon	Tercer	Quart
--------------	-----------------	----------------	---------------	--------------

Cicle:	X Primer	Segon	Doctorat	
---------------	-----------------	--------------	-----------------	--

Curs Acadèmic (indicar els anys): 2002-2003

Professors que imparteixen aquesta assignatura: Angel Belzunegui Eraso

JUSTIFICACIÓ ASSIGNATURA

Amb aquesta assignatura es pretén que l'alumnat conegui les especificitats de la investigació social, la metodologia de recerca, els instruments de mesura i l'anàlisi de les variables amb les que es treballa en investigació social. Els continguts del temari d'aquesta assignatura serveixen per a que l'alumnat de les titulacions que s'imparteixen en la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales obtingui coneixements complementaris a la seva formació envers les tècniques i mètodes d'investigació social, ja que cada vegada més les institucions i entitats socials demanen un coneixement científic de la realitat i de les problemàtiques socials.

Per una altra banda, en la part pràctica d'aquesta assignatura s'insisteix en la utilització de programes informàtics estadístics per realitzar l'anàlisi de la informació obtinguda a través dels diferents instruments d'investigació a l'abast de les ciències socials. L'alumnat coneix, així, l'ús del paquet informàtic SPSS, la generació i creació de matrius de dades que ells mateixos construeixen i el seu tractament. Aquest programa és un dels més utilitzats per a la investigació social tant a nivell acadèmic com a nivell institucional. Com s'expressa en els objectius, la finalitat de la seva utilització és que l'alumnat pugui aplicar de forma pràctica els coneixements teòrics de l'assignatura mitjançant els procediments d'anàlisi estadística que proporciona el programa.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

1. Conèixer les especificitats del procés d'investigació social i els mètodes per a la recerca social.
2. Conèixer les tècniques i els mètodes d'investigació social aplicada a les necessitats de l'empresa i del mercat.
3. Utilitzar i identificar diverses estratègies d'investigació per a diferents situacions en les que pugui ser necessari per a l'empresa.
4. Utilitzar els instruments d'investigació social i l'anàlisi i interpretació de dades per prendre decisions en l'àmbit empresarial.
5. Construir i dissenyar matrius de dades i realitzar pràctiques sobre el seu tractament per a treure el major profit de les dades de la investigació.
6. Desenvolupar procediments d'anàlisi a través dels programes informàtics i interpretar els resultats dins els paràmetres de la investigació social.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

Tema 1. Introducció a la investigació social.

Els mètodes d'investigació. Orígens de la investigació social. Peculiaritats de la investigació social i la seva problemàtica. Conceptes metodològics de la investigació social. Investigació qualitativa i investigació quantitativa.

Tema 2. La construcció de l'objecte d'estudi.

La problematització dels fenòmens socials. Tipus d'estudis en investigació social. La definició del problema a estudiar. Condicions d'adequació de l'elecció de l'objecte d'estudi.

Tema 3. De la teoria a la construcció d'indicadors.

Les etapes del procés d'investigació social. Formulació d'hipòtesis. Operacionalització dels conceptes. Tipus de variables. Nivells de mesura de les variables. Construcció d'indicadors. Codificació de les variables i els indicadors. Construcció d'hipòtesis estadístiques.

Tema 4. Els procediments de recollida d'informació.

4.1. L'enquesta: justificació de la seva elecció. Enquesta personal, col·lectiva, postal i telefònica. Instrument de recollida de dades: el qüestionari. Etapes, format i tipus de preguntes del qüestionari. Consideracions sobre la validesa i els límits del qüestionari. Tipus d'enquestes més utilitzades: l'enquesta omnibus; el panel de consumidors; el panel de detallistes; les enquestes *ad hoc*.

4.2. L'entrevista: justificació de la seva elecció. Usos bàsics i context d'aplicació. Formalització, preparació i desenvolupament de l'entrevista. Procediments de codificació de la informació de l'entrevista. Consideracions sobre la validesa i els límits de l'entrevista.

4.3. L'observació: justificació de la seva elecció. Observació sistemàtica i estructurada. Enregistrament de l'observació. Consideracions sobre la validesa i els límits de l'observació.

4.4. Els grups de discussió: justificació de la seva elecció. Fonaments dels grups de discussió. Tipologia dels grups de discussió. Procediments per a la utilització de grups en investigació social. Enregistrament i anàlisi de la informació. Consideracions sobre la validesa i els límits dels grups de discussió.

4.5. Altres procediments de recollida d'informació: els documents i l'anàlisi de contingut; el mètode delphi; les històries de vida.

Tema 5. L'organització de la informació en una matriu de dades.

Construcció d'una matriu de dades a partir de la investigació social. Codificació i recodificació de les variables de la matriu. Creació de noves variables a partir de variables de la matriu.

Tema 6. L'anàlisi de les dades de la investigació social.

6.1. La tabulació de les dades: anàlisi descriptiva d'una variable. Mesures de tendència central i de dispersió i la seva interpretació.

6.2. La tabulació de dades: distribucions bidimensionals. Concepte d'associació i d'independència entre variables. Estudi i anàlisi de les taules de correlació i de les taules de contingència. Testos d'independència per a taules de contingència. Mesura del grau d'associació en l'anàlisi bivariàble.

6.3. Introducció a l'anàlisi multivariàble en la investigació social. Nocions bàsiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

BRUNET,I.; BELZUNEGUI,A. i PASTOR,I. (2000), *Tècniques d'investigació social: Fonaments epistemològics i metodològics*, Editorial Pòrtic, Barcelona.

SÁNCHEZ CARRIÓN,J.J.(1995), *Manual de análisis de datos*, Alianza, Madrid.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

AZOFRA,H.J. (1999), *Cuestionarios*, CIS, Madrid.

BERICAT,E. (1998), *La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social*, Ariel, Barcelona.

BISQUERRA,R. (1989), *Introducción conceptual al análisis multivariante*, Vol.1 i 2, PPU, Barcelona.

CEA D'ANCONA,Ma A. (1996), *Metodología cuantitativa: estrategias y técnicas de investigación social*, Síntesis, Madrid.

DELGADO,J.M. i GUTIÉRREZ,J. (coord.)(1994), *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en ciencias sociales*, Síntesis, Madrid.

DOMENECH,J. (1992), *Tablas de estadística*, Herder, Barcelona.

GARCÍA FERRANDO,M. (1979), *Sobre el método. Problemas de investigación empírica en Sociología*, CIS, Madrid.

GARCÍA FERRANDO,M. (1985), *Socioestadística*, Alianza, Madrid.

GARCÍA FERRANDO,M.; IBÁÑEZ,J. i ALVIRA,F. (comps.) (1994), *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*, Alianza, Madrid.

GOODALE,J.G. (1990), *La entrevista. Técnicas y aplicaciones para la empresa*, Pirámide, Madrid.

LUQUE MARTÍNEZ,T. (2000), *Técnicas de análisis de datos en investigación de mercados*, Pirámide, Madrid.

PEDRET,R. (1986), *Técnicas cualitativas al servicio del marketing: métodos descriptivos de análisis multivariable*, Universidad de Barcelona, Barcelona.

ROJAS TEJADA,A.J.; et al. (1999), *Investigar mediante encuestas. Fundamentos teóricos y aspectos prácticos*, Síntesis, Madrid.

RUIZ OLABUÉNAGA,J. (1996), *Metodología de la investigación cualitativa*, Universidad de Deusto, Bilbao.

SIERRA BRAVO,R. (1995), *Técnicas de investigación social: ejercicios y problemas*, Paraninfo, Madrid.

VALLÉS,M.S. (1997), *Técnicas cualitativas de investigación social*, Síntesis, Madrid.

CRITERIS D'AVUACIÓ

La qualificació final de l'alumnat serà el resultat de dues proves, una d'elles personal i un altra resultat d'un treball en equip. El pes de les dues proves en la puntuació definitiva serà de 75% per a la prova personal i 25% per al treball en equip.

La prova personal consistirà en un examen sobre l'assignatura en relació als continguts teòrics i els continguts pràctics.

El treball en equip consistirà en la construcció i el tractament d'una matriu de dades amb el programa SPSS i la realització d'algunes anàlisis específiques a tractar amb el professor.

METODOLOGIA DOCENT

Els Temes 1,2,3 i 4 formen part de la part teòrica de l'assignatura. En ells es realitza l'estudi de les característiques de la investigació social i dels mètodes emprats per portar-la a terme, així com dels procediments més habituals utilitzats en la investigació social. Aquests temes presenten els passos necessaris per passar de la teoria a la construcció d'indicadors. Els elements de tot procés d'investigació (teoria, hipòtesis, observacions i generalitzacions) i la seva explicació formen l'eix central d'aquests temes.

Els temes 5 i 6 es centren en l'anàlisi dels resultats de la investigació. El propòsit d'aquests temes no és tant una visió exhaustiva del procediments estadístics, sinó centrar-se en l'anàlisi dels resultats dels procediments a l'abast de la investigació social. Aquests temes es desenvolupen amb l'ajuda dels programes informàtics d'estadística per tal d'aprofitar els mateixos com a recurs pedagògic. Aquests temes tenen un caràcter fonamentalment pràctic i es realitzen en les hores de pràctiques que li corresponen a l'assignatura.